

den største Skønhedsjans, vil der ogsaa komme den smukkeste Kirkegaard. Det tror jeg vil fremme Sagen bedre, end naar Kirkesynet paabyder, at saa og saa mange Træer skal der plantes, og saaledes og saaledes skal Kirkegaarden reguleres. I øvrigt maa jeg sige, at Lovforslaget, som jeg ikke er nogen absolut Modstander af, i § 1 indeholder et Sled, som jeg ikke rigtig forstaar. Det vil sige, jeg forstaar det nok, men det forekommer mig, at der mangler lidt, idet det paabydes Kirketiendens Gjere at opstille en Kaffelovn „i det mindste for 5 Mar“. Der staar nemlig ikke noget om, hvad der vil kunne ske, naar disse 5 Mar ere gaaede, og han eller de muligvis kunde være tilbøjelige til ikke at vedligeholde den, eller maaste endog rive den ned, noget saadant kunde maaste dog tænkes. Jeg tror, at der mangler noget her om, hvad der skal ske, naar de 5 Mar ere omme, og de vedkommende ikke ere enige om at fortsætte. Saa er der ogsaa i §§ 2, 3 og 6 berørt det Tilfælde, hvor Kirken enten er saaledes bygget eller er saa stor, at en almindelig Kaffelovn ikke kan være fyldestgørende. Naar det skønnes, saa skal der anvises, hvilke Midler, der skulle staffles til Beje. Men der er ikke tale om, hvem der skal træffe dette Skøn. Er det ogsaa Kirkesynet, forekommer det mig, at man lægger alt for stor Myndighed i Kirkesynets Haand. Der er et Sted i § 3, som kunde synes at tyde paa, at det er Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, som skal bestemme, hvorvidt Kirken har tilstrækkelige Midler eller ej, og altsaa drage denne Grænse mellem de Kirker, som ere saa bemidlede, at de selv kunne afholde Udgiften, og de andre, som muligvis ikke kunne det. Som sagt, dersom det skal være Kirkesynet, som skal drage denne Grænse og træffe dette Skøn, synes det at være en temmelig stor Myndighed at lægge i dets Haand. Paa samme Maade forholder det sig med Hensyn til den Garanti, som Kommunerne skulle stille. Der staar ikke noget om, hvortil denne Garanti skal være. Af Lovforslaget kan jeg ikke skønne, hvor længe denne Garanti skal være, og selv om saa var, staar der ikke noget om, hvad der da vil indtræffe, naar Garantiristen var udløbet, paa hvilken Maade saa endelig Beløbet skal afgives. Desuden skal lige over for disse Kirker, som enten af monumentale Hensyn, eller fordi de ere for store, hvor der skal mere end en Kirkeovn til Opvarmning, den Maade, hvorpaa de skulle opstattes, og hvorledes det skal udføres, bestemmes af Ministeriet, og saa vidt jeg kan skønne, skal ogsaa Udførelsen ledes der inde fra. Det

kunde dog have været passende og hensynsfuldt, synes jeg, om der var nævnt noget i Lovforslaget om, hvem der skal bestemme Bekostningerne ved et saadant Apparat. Det kan man ikke vide noget bestemt om, om Kirketiendejeren altsaa skal være aldeles ude af Stand til at være medbestemmende lige over for Bekostningerne. Det er særlig disse Spørgsmaal, jeg vil stille til den ærede Minister, men i øvrigt har jeg ikke noget principielt imod Lovforslaget.

Selher: Jeg opfattede det ærede Medlem fra Holstebro (Mølgaard-Nielsen) saaledes, at han mente, at Forslaget vilde fritage dem, der hørte enten til Balmgenigheder eller vare Sognebaandsløbere. Det maa være en fuldstændig Fejltagelse, ellers har jeg hørt forfærdigt, thi naar der udtrykkelig staar, at Beløbet lignes paa Sognets til Følgekirken hørende Beboere, saa maa selvfølgelig ikke blot Sognebaandsløberne, hvad jeg synes til Nød kunde gaa an, men ogsaa Balmgenighederne være forpligtede til at betale. Det finder jeg nu, er en meget stor Uretfærdighed. Der er meget store Bekostninger ved at oprette og vedligeholde en Balmgenighed, saa store, at det maa forundre, at forholdsvis fattige Egne have magtet at bære de store Opførelser. Det er jo et Bevis paa, at der rører sig et stærkt religiøst Liv paa saadanne Steder, men hvem, der virkelig elsker det religiøse og nødig vil have, at det skulde gaa tabt i vort Folk, skal nødig være med til at lægge Balmgenighederne Hindringer i Vejen eller lægge større Byrder paa disse Menigheder end nødvendigt. Jeg anser det for en meget stor Uretfærdighed, at de skulle blive ved at betale til Sognets Præst og Tiende, skønt de ikke benytte ham, men det er nu en Gang Bestemmelser, som man ikke kan faa bort uden ved Lovændringer, men jeg synes, vi nødig skulde gaa til at paalægge dem større Byrder; det kan jeg i alt Fald for mit personlige Vedkommende ikke gaa med til. — Saa er der et andet Spørgsmaal, som jeg kunde have lyst til at henvende mig til den højtærede Minister om i denne Forbindelse, og det er, hvordan Ministeren vil forholde sig over for Folk, om hvilke det er tvivlsomt, om de høre til Følgekirken eller ikke. Vi have nemlig ikke saa faa Mennesker i Danmark, om hvilke det er meget tvivlsomt, idet man nemlig har brugt fra Ministeriets Side at ekskludere Folk af Følgekirken. Jeg har nu aldrig forstaaet, at vi have nogen som helst Lov, der bemyndiger Ministeren til at ekskludere Folk ud af Følgekirken. Jeg har altid trødet, at den